

A photograph of two children, a girl and a boy, standing on a wooden platform in a lush tropical environment. The girl, on the left, is wearing a dark blue dress and is bending over to handle a large, full, light-colored sack. The boy, on the right, is wearing a green t-shirt and blue pants, also handling the sack. The background is filled with dense green foliage, including large banana leaves, and a misty or hazy mountain range in the distance.

YRITYSTEN IHMISOIKEUSVASTUU

FAIRTRADE
FINLAND

Tytti Nahi, vastuullisuuspäällikkö, Reilu kauppa ry, tytti.nahi@reilukauppa.fi

YRITYSVASTUUN TRENDEJÄ

Ihmisoikeudet
Ihmiskauppa
Terveellisyys
Lapsityö
Luomu
Kestävä
Ilmastovaikutukset
Elämiseen riittävä palkka
Kotimaisuus
Lääke- ja torjunta-ainejäämät
Tuoteturvallisuus
Kasvis- ja vegaaniruoka
Kestävän kehityksen tavoitteet
Ihmisoikeusvastuu
Kokonaisvaltainen hyvinvointi
Lähiruoka
Moderni orjuus
Vastuullinen markkinointi
Puhtaus
Eläinten oikeudet
Työllistäminen
Jäljitettävyys
Muovi
Lisäaineettomuus
Työolot
Eettinen
Alkuperä

FAIRTRADE

NOUSUSSA: IHMISOIKEUSVASTUU

Lapsityö
Ihmisoikeudet Eettinen
Moderni orjuus Jäljitettävyys
Kestävän kehityksen tavoitteet Työolot Työllistäminen
Elämiseen riittävä palkka
Vastuullinen markkinointi
Ihmisoikeusvastuu
Ihmiskauppa
Alkuperä

FAIRTRADE

NOUSUSSA: IHMISOIKEUSVASTUU

theguardian

Just 4% of what Australians spend on clothing goes to garment workers - Oxfam

28 October 2017

REUTERS NOVEMBER 14, 2017

Indian sugar mill under scrutiny for using cane harvested by slaves

REUTERS OCTOBER 10, 2017

Child and teen obesity soars tenfold worldwide in 40 years: WHO report

REUTERS SEPTEMBER 21, 2017

Trafficking, debt bondage rampant in Thai fishing industry, study finds

UNWGBiz&Human Rights @WGBizHRs · 5d

OHCHR | Paradise Papers: States must act against "abusive" tax conduct of corporations - UN human rights experts shar.es/1PQSyR

REUTERS NOVEMBER 10, 2017

Uber loses UK appeal bid to overturn workers' rights decision

REUTERS JULY 18, 2017

Ads which perpetuate sexist stereotypes to be banned in Britain

From the 24.9 M people trapped in forced labour, 16 M are in [#forcedlabour](#) exploitation imposed by private actors. bit.ly/Alliance87_201...

yle UUTISET

Suomalaistutkimus: Muotivaatteiden käänöpuolena slummielämää ja nälkää

4.5.2012

HELSINGIN SANOMAT

Julkaistu: 18.10.2016 10:00

Finnwatch: Suomessa myytäviä tunnettujen merkkien kahveja tuotetaan lapsityövoimalla – Paulig ja Meira kiistävät osan ongelmista

theguardian

Is Rohingya persecution caused by business interests rather than religion?

Both Buddhist and Muslim smallholders have been victims of corporate land grabs in Myanmar. Is the focus on religion just a distraction?

Wednesday 4 January 2017

ILTALEHTI

Näin pyöri Oulun pizzamafia - läjäpäin rikosepäilyjä rahanpesusta kiskontaan

Perjantai 13.10.2017 klo 09:05

NOUSUSSA: IHMISOIKEUSVASTUU

theguardian

Just 4% of what Australians spend on clothing goes to garment workers - Oxfam

28 October 2017

REUTERS SEPTEMBER 21, 2017

Trafficking, debt bondage rampant in Thai fishing industry, study finds

UNWGBiz&Human Rights @WGBizHRs · 5d

OHCHR | Paradise Papers: States must act against "abusive" tax conduct of corporations - UN human rights experts [shar.es/1PQSyR](https://www.shar.es/1PQSyR)

REUTERS NOVEMBER 10, 2017

Uber loses UK appeal bid to overturn workers' rights decision

From the 24.9 M people trapped in forced labour, 16 M are in [#forcedlabour](#) exploitation imposed by private actors. bit.ly/Alliance87_201...

REUTERS JULY 18, 2017

Ads which perpetuate sexist stereotypes to be banned in Britain

MIKSI?

REUTERS NOVEMBER 14, 2017

Indian sugar mill under scrutiny for using cane harvested by slaves

REUTERS OCTOBER 10, 2017

Child and teen obesity soars tenfold worldwide in 40 years: WHO report

yle UUTISET

Suomalaistutkimus: Muotivaatteiden kääntöpuolena slummielämää ja nälkää

4.5.2012

HELSINGIN SANOMAT

julkaisu: 18.10.2016 10:00

Finnwatch: Suomessa myytäviä tunnettujen merkkien kahveja tuotetaan lapsityövoimalla – Paulig ja Meira kiistävät osan ongelmista

theguardian

Is Rohingya persecution caused by business interests rather than religion?

Both Buddhist and Muslim smallholders have been victims of corporate land grabs in Myanmar. Is the focus on religion just a distraction?

Wednesday 4 January 2017

ILTALEHTI

Näin pyöri Oulun pizzamafia - läjäpäin rikosepäilyjä rahanpesusta kiskontaan

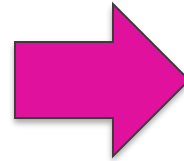
Perjantai 13.10.2017 klo 09:05

MIKSI IHMISOIKEUSVASTUU? / GLOBAALI KONSENSUS

Protect
Respect
(2008) **Remedy**

&

UN Guiding Principles on Business
and Human Rights (UNGPR, 2011)

Yritysten pitää
kunnioittaa
ihmisoikeuksia

FAIRTRADE

MIKSI IHMISOIKEUSVASTUU? / UUSIA SÄÄNTÖJÄ

Uudet kirjanpitolait EU-maissa

- Suurten yritysten pitää raportoida ihmisoikeustoimistaan vuosittain – tai selittää miksi toimia ei ole.

Kansallisia lakeja

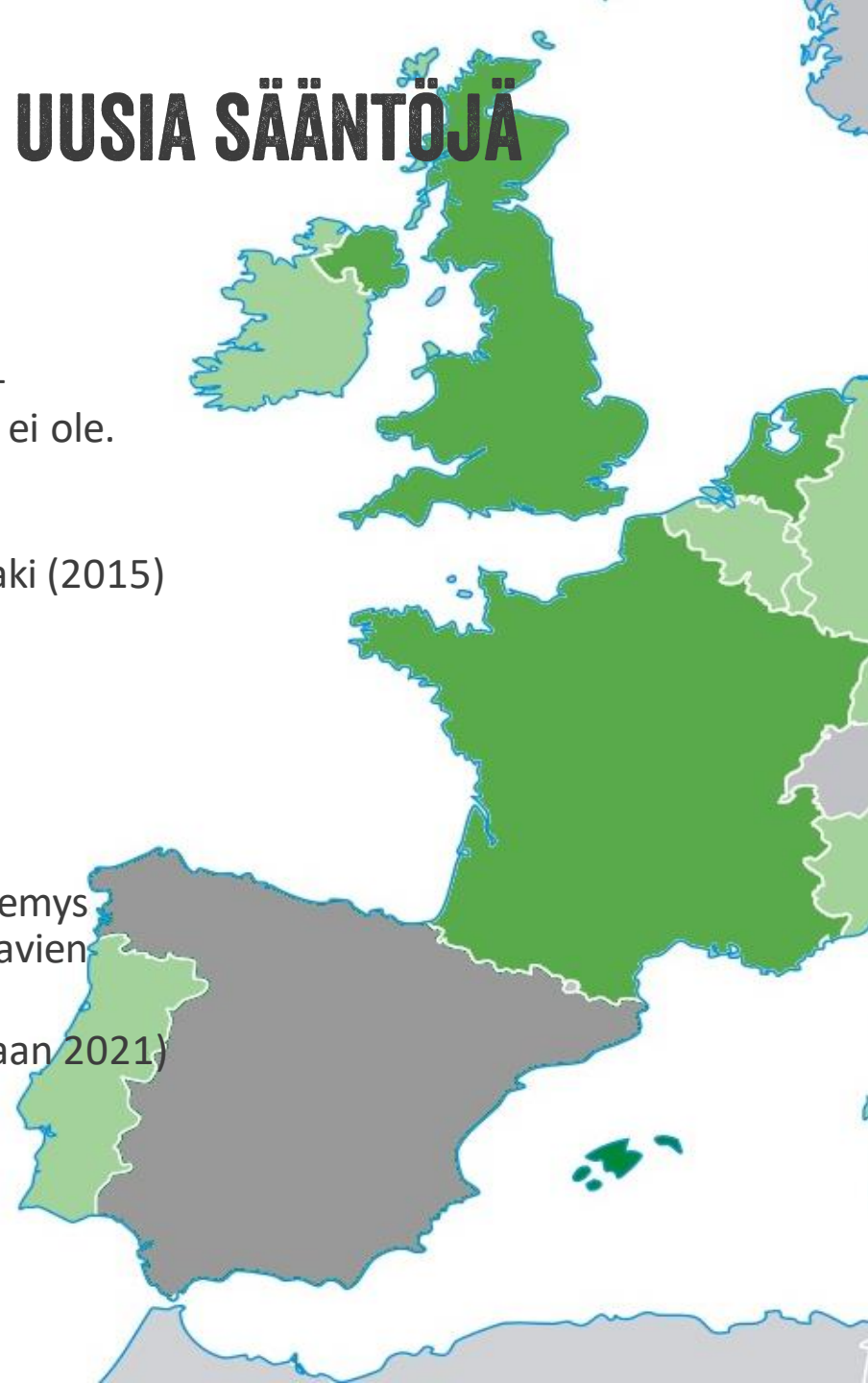
- **Iso-Britannian** Modernin orjuuden vastainen laki (2015)
- **Ranskan** Duty of Vigilance law (2017)
- Valmisteilla Hollannissa ja Australiassa
- Harkinnassa Saksassa

Sektorikohtaisia sääntöjä ja visioita

- Suomessa Päivittäistavarakaupan yhteinen näkemys YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevien ohjaavien periaatteiden noudattamisesta
- EU-säännöt mineraalien maahantuojille (voimaan 2021)

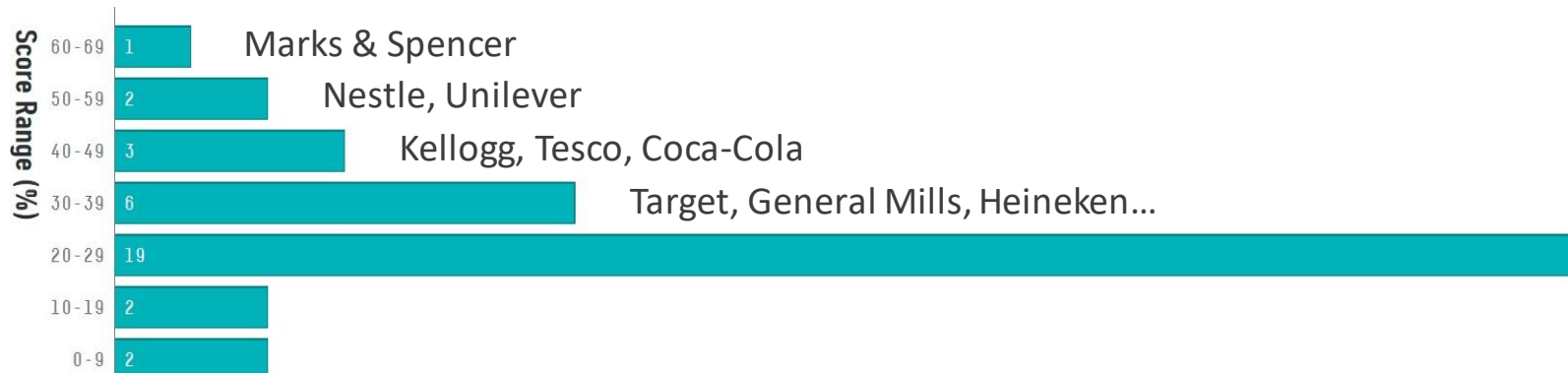

FAIRTRADE

MIKSI IHMISOIKEUSVASTUU? / VERTAILUJA

E.g. Corporate Human Rights Benchmark:
Maailman 35 suurimman elintarvikeyrityksen
joukossa, keiden ihmisoikeuslinjaukset ja
toimintatavat ovat vahvimmat?

www.corporatebenchmark.org/agricultural-products

FAIRTRADE

MIKSI IHMISOIKEUSVASTUU? / EDELLÄKÄVIJÖITÄ

M&S

ABOUT THIS REPORT:

Welcome to our inaugural report on human rights published in June 2016. It provides an overview of the steps we've taken to date to respect human rights across our global business operations and supply chains and sets out our plans for the future. It is primarily aimed at stakeholders who have a particular interest in this area, but we hope it will be of interest to a broader audience too. We plan to report annually on our progress through our Plan A Report and on our website. We are especially keen to receive feedback on this report which can be sent to PlanA@marks-and-spencer.com.

CHAPTER 1: M&S' PUBLIC COMMITMENT TO HUMAN RIGHTS

About our policy and what we do.

CHAPTER 2: THE SALIENT ISSUES

There is a broad spectrum of human rights. To help us work effectively, we've carefully considered and defined 7 key issues where we believe we have the biggest impact.

FREEDOM OF ASSOCIATION

DISCRIMINATION

FORCED LABOUR

HEALTH & SAFETY

LIVING WAGES

WATER & SANITATION

WORKING HOURS

FAIRTRADE

Good Food, Good Life

Home > Nestlé in society > Areas of impact & commitment > Human rights > Human rights impacts

[f](#) [twitter](#) [in](#) [g+](#) [email](#)

Creating Shared Value >

Areas of impact & commitment

Our commitments

Tastier & healthier food >

Healthier lives >

Nutrition knowledge >

Rural livelihoods >

Human rights >

Human rights impacts

Workers' livelihoods

Our culture of integrity

Employment & diversity >

Caring for water >

Climate change >

Addressing human rights impacts

Our commitment: Assess and address human rights impacts across our business activities

Tackling our salient issues

HUMAN RIGHTS PROGRESS REPORT 2017

Unilever

storaenso

MITÄ YRITYKSILTÄ ODOTETAAN?

**Protect
Respect
Remedy**
(2008)

&

UN Guiding Principles on Business
and Human Rights (UNGPR, 2011)

- Yritysten pitää välttää kielteisten ihmisoikeusvaikutusten aiheuttaminen.
- Vastuu on valtioiden toimista riippumaton. Lakien noudattaminen ei aina riitä.
- Käytännössä yritysten pitää kehittää jatkuva prosessi kielteisten ihmisoikeusvaikutusten kartoittamiseksi, minimoimiseksi ja korjaamiseksi:

MIHIN OIKEUKSIIN BISNES VAIKUTTAA?

www.ihmisoikeudet.net

Oikeus elämään

Ajatuksen,
omantunnon ja
uskonnon vapaus

Mielivaltaisen
pidätyksen kieltö
ihmisoikeussopimuksissa

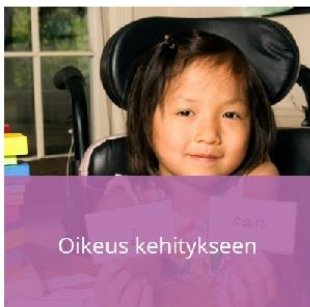
Kokoontumis- ja
yhdistymisvapaus

Liikkumisen vapaus

Oikeus kansalaisuuteen

Oikeus kehitykseen

Oikeus lepoon ja
vapaa-aikaan

Oikeudenmukainen
oikeudenkäynti

Oikeus omaisuuteen

Oikeus opetukseen

Oikeus osallistua
julkiseen toimintaan ja
poliittiseen
päättöksentekoon

Oikeus osallistua
yhteiskunnan
sivistyselämään

Oikeus riittävään
elintasoon

Oikeus solmia avioliitto
ja perustaa perhe

Oikeus sosiaaliturvaan

Oikeus tulla
tunnustetuksi
henkilönä

Oikeus työhön

Oikeus yksityis- ja
perhe-elämän suojaan

Oikeus turvapaikkaan

Orjuuden ja pakkotyön
kieltö

Syrjinnän kieltö

Kidutuksen kieltö

Mielipiteen- ja
sananvapaus

MIHIN OIKEUKSIIN BISNES VAIKUTTAA?

TABLE: INTERNATIONALLY RECOGNIZED HUMAN RIGHTS AND EXAMPLES OF HOW BUSINESS MIGHT IMPACT THEM

Relevant human right	Brief explanation of the right	Examples of how business might be involved with an impact on the right
Right of self-determination	• A right of peoples, rather than individuals. • Peoples are entitled to determine their political status and place in the international community. • It includes the rights to pursue economic, social and cultural development, to dispose of a land's natural resources and not to be deprived of the means of subsistence. • A particular right of indigenous peoples to self-determination has been specifically recognized by the international community.	• Engaging in business activities on land that has traditional significance to the peoples that inhabit an area when that land was acquired by Government without due consultation with the local population. • Any activity that might have impacts on indigenous peoples' lands, whether through acquisition, construction or operation, may give rise to impacts on their right to self-determination.
Right to life	• Right not to be deprived of life arbitrarily or unlawfully. • Right to have one's life protected, for example, from physical attacks or health and safety risks.	• The lethal use of force by security forces (State or private) to protect company resources, facilities or personnel. • Operations that pose life-threatening safety risks to workers or neighbouring communities through, for example, exposure to toxic chemicals. • The manufacture and sale of products with lethal flaws.

TYYPILLISIMMÄT IHMISOIKEUSRISKIT MAATALOUDESSA

1. Hyvin matalat palkat

Oikeus oikeudenmukaisiin työehtoihin ja riittävään elintasoon

2. Maan ja veden käytön muutokset

Oikeus riittävään elintasoon, itsemääräämisoikeus

3. Naiset yliedustettuina matalimmin palkatuissa, väliaikaisissa tehtävissä

Syrjinnän kieltö

4. Altistuminen kemikaaleille ja muut terveysriskit

Oikeus terveyteen ja oikeudenmukaisiin työehtoihin

5. Järjestäytymisen estäminen

Kokoontumis- ja yhdistymis-vapaus

Haasteet riippuvat tuotteesta, tuotantomasta ja -yksiköstä, osallistuvien yritysten toimintatavoista jne.

MEILLÄKÖ KIELTEISIÄ VAIKUTUKSIA IHMISOIKEUKSIIN?

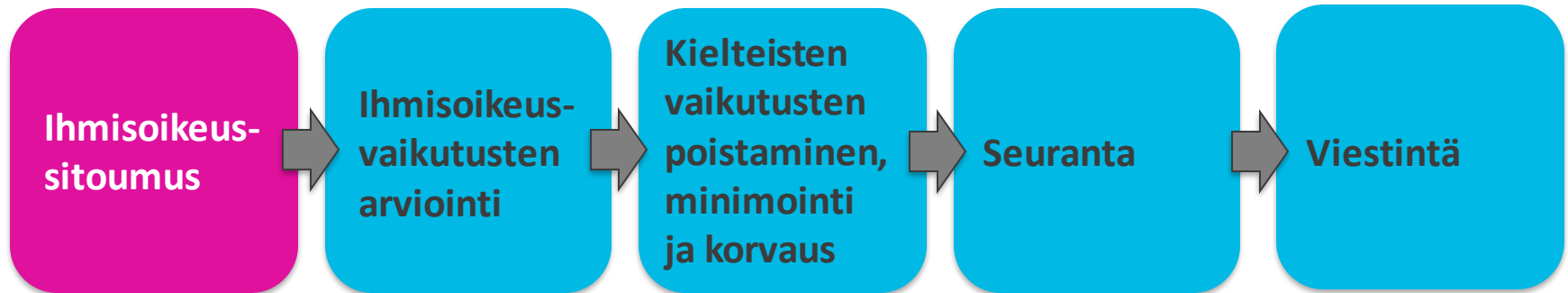
Vrt ympäristövaikutukset

Phil Bloomer, Executive Director,
Business & Human Rights Resource Centre:

"Every global supply chain has slavery within it"

Helsinki, 16.5.2017

1. ASKEL: IHMISOIKEUSSITOUMUS

- Tulee olla ylimmän johdon hyväksymä
- ...ja julkisesti saatavilla.
- Esimerkkejä: <http://business-humanrights.org/en/company-policy-statements-on-human-rights>

IHMISOIKEUSSITOUMUS

MARS

...we will respect and promote human rights in our value chain, starting with areas where we have greatest control and influence, and where we can have the greatest impact.

In accordance with the UN Guiding Principles, we will implement a due diligence process to identify, mitigate and prevent adverse impacts on human rights and appropriate mechanisms for remediation. No matter where we operate...

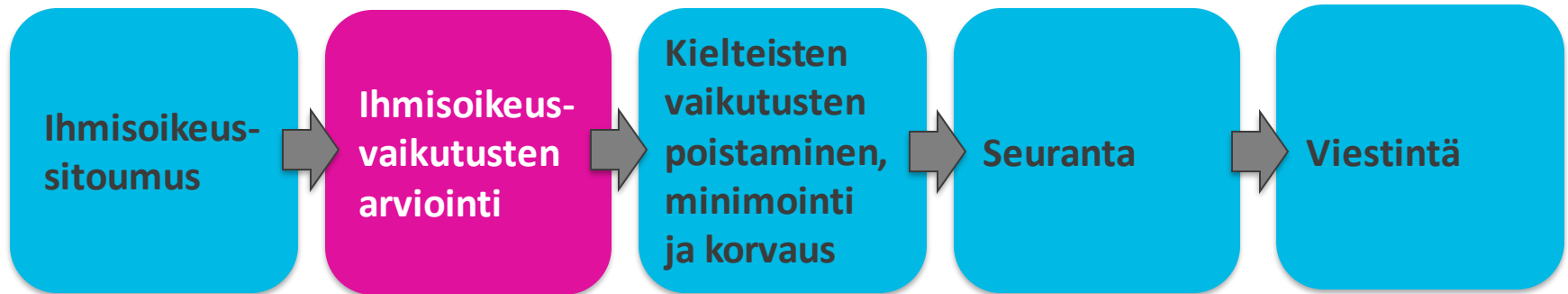
UNILEVER

Sisältö: johdanto, yrityksen ihmisoikeusvisio, vastuulliset hankinnat, ihmisoikeusvaikutuksiin puuttuminen ja korjaaminen, naisten voimauttaminen, työn organisointi, seuraavat askeleet.

(4 sivua)

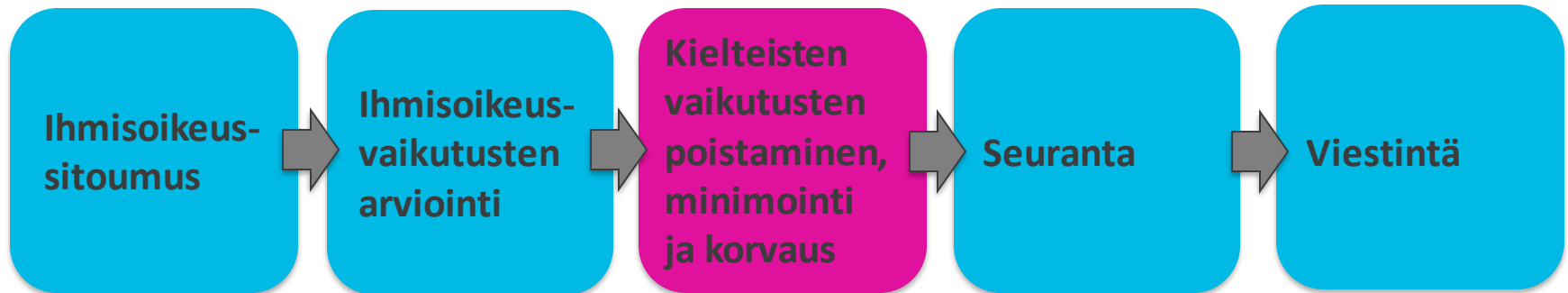
2. ASKEL: VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

- Tavoitteena kartoittaa mitä ihmisoikeuksia tuotantoketjussa loukataan/uhataan pahiten.
- Arvioi kielteisiä vaikutuksia ihmisiin ja riskejä ihmisille (ei yritykselle).
- Tilastotietoja on yleensä saatavilla vähän → ~~numeerinen~~ osallistava vaikutusten arviointi.
- Kerää ja punnitse uutisia, raportteja, kyselyitä, tutkimusta JA työntekijöiden, paikallisten ihmisten ja ulkopuolisten asiantuntijoiden näkemyksiä.
- Keskity tuotantoketjuihin, -vaiheisiin, tuottajiin ja maihin, joissa ihmisoikeusloukkausten riski on korkein. Perustele ja julkista valintasi.

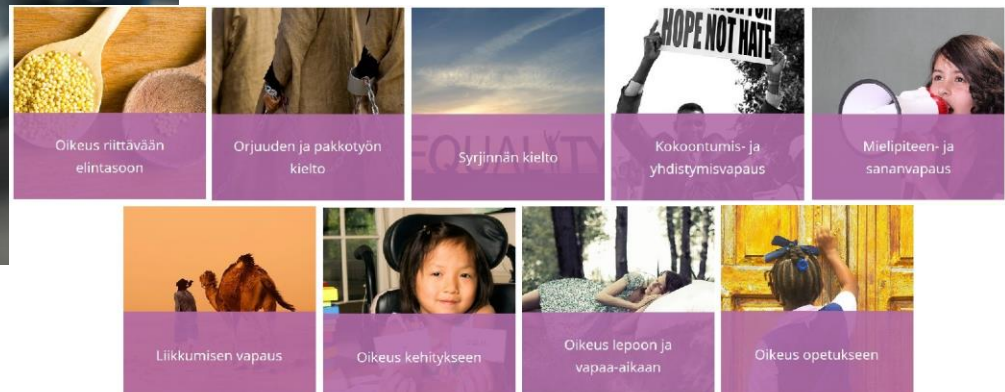

3. ASKEL: VAIKUTUSTEN MINIMOINTI

Governance

Keskeisiin ihmisoikeus-vaikutuksiin liittyvät toimet

3. ASKEL: IHMISOIKEUSAJATTELUN JUURUTTAMINEN

- **Osaamiskeskus** – kouluttaa ja neuvoa, valmistelee linjauksia, seuraa edistystä
- **Ohjausryhmä** kasvattaa työntekijöiden tietoisuutta, sitouttaa eri osastoja, valmistelee työnjakoja.
- **Advisory board** (ulkopuolisia asiantuntijoita)
- **Human rights liaisons** – neuvovat kutakin osastoa/tuoteryhmää/toimistoa
- **Toimintokohtaiset ohjausryhmät** – jakaa hyviä käytäntöjä, kehittää yhteisiä prosesseja
- **Tavoitteet ja kannustimet**
- **Koulutus ja oppaat**
- **Viestintä** (yksi- ja kaksisuuntainen, esim uutiskirjeitä ja itse-arviointikyselyitä)
- **Seuranta ja raportointi**

3. ASKEL: KESKEISET IHMISOIKEUSVAIKUTUKSET

Lisätiedon hankkiminen

- Perehdy, avaa dialogi uhrien kanssa, teetä (varjo-)auditointi, perusta työryhmä

Linjaukset ja ehdot

- Laadi linjaus ao ihmisoikeuden kunnioittamisesta, tiedota siitä
- Lisää liikesopimukseen ehtoja, seurantaa ja sanktioita

Suorat toimet

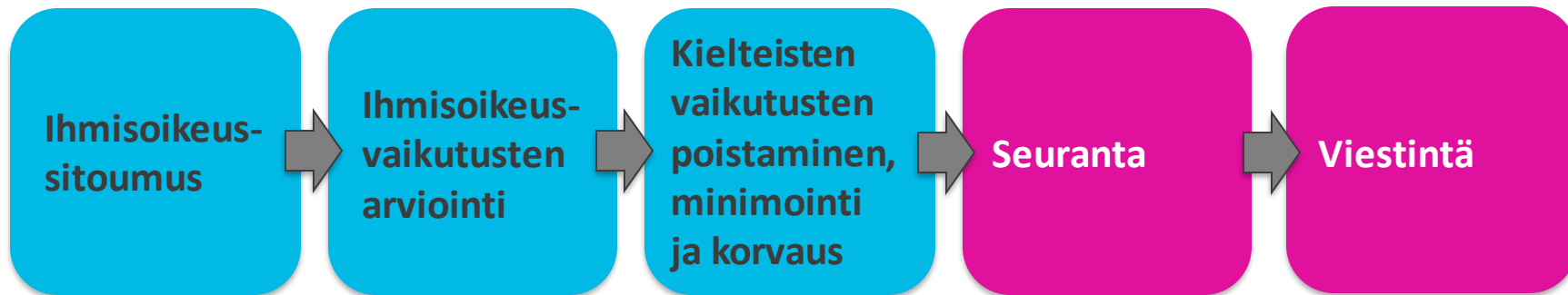
- Nosta tuottaja-/hankintahintoja, muuta toimitusehtoja, palauta maa aiemmille omistajille tms.
- Kouluta työntekijöitä ja/tai liikekumppaneita
- Edellytä auditointia ja sertifiointia
- Käynnistä kehitysprojekti havaitun ihmisoikeusvaikutuksen vähentämiseksi
- Maksa uhreille korvaus
- Keskeytä tai lopeta liikekumppanuus tai toiminta

Kumppanuudet

- Tee yhteistyötä muiden yritysten kanssa
- Tee Framework agreement ammattiliiton kanssa
- Liity monitoimija-aloitteeseen
- Keskustele virkamiesten ja/tai poliittisten päättäjien kanssa riskimaassa/Suomessa

4. JA 5 ASKEL: SEURAA JA VIESTI

Yritysten tulee

- seurata työnsä tuloksellisuutta
 - hyödyntäen laadullisia ja määrällisiä indikaattoreita ja
 - sekä sisäisiä että ulkoisia lähteitä, uhrin mukaanlukien.
- viestiä työstään avoimesti

TYÖKALUJA VASTUULLISUUTEEN JA ASIAKASVIESTINTÄÄN

FAIRTRADE

TYÖKALUJA VASTUULLISUUTEEN / PALKAT

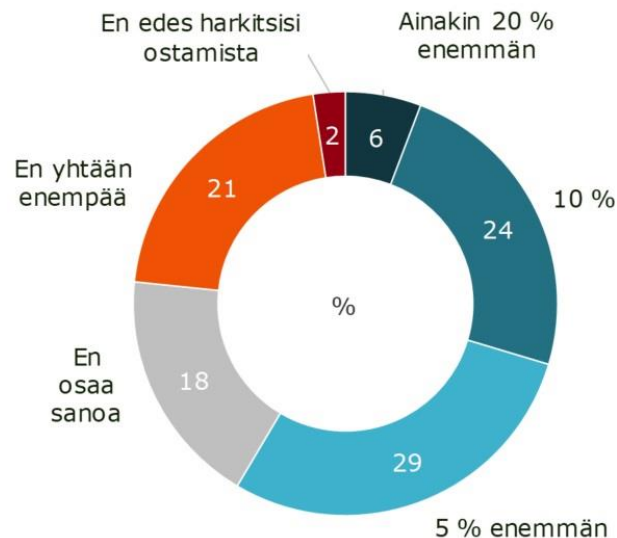

Olemme kehittäneet työkalun elämiseen riittävän palkkatason selvittämiseen.
(ks. Global Living Wage Coalition)

Kysely suomalaisille, 2017:

Kuinka paljon enemmän olisit valmis maksamaan tuotteesta, jonka tuotannossa on maksettu työntekijöille ja raaka-aineiden tuottajille elämiseen riittävää palkkaa?

(n = 1009)

62% on valmis maksamaan ainakin 5% enemmän.

TYÖKALUJA IHMISOIKEUSRISKIEN TAKLAAMISEEN

Suomalaistoimijoiden näkemys ihmisoikeusperiaatteiden noudattamisesta päivittäistavarakaupan hankintaketjuissa:

”Kolmannen osapuolen kriteereihin perustuvat **standardoidut järjestelmät ovat aina ensisijaisia vaihtoehtoja** uskottavan ihmisoikeusvalvonnan toteuttamiseen.”

Yritysvastuujärjestö Finnwatch: **Reilu kauppa** on vahvin järjestelmä ihmisoikeusvastuun varmentamiseen alihankintaketjuissa.

- Vertaili 16 sertifiointi- ja auditointijärjestelmää raportissa Kaalimaan Vartijat (2016).
- Vertailukriteerit: Järjestelmien kattavuus, vaikuttavuus, riippumattomuus, läpinäkyvyys ja kuluttajaviestintä.

Reilu kauppa tukee erityisesti ihmisoikeusriskien minimoimisessa, seurannassa ja viestinnässä.

Lisätietoja: Tytti Nahi, Vastuullisuuspäällikkö, tytti.nahi@reilukauppa.fi